

Komentar djela

Najpoznatije stvari koje izvode iz islama

od šejhu-l-islama

Muhammeda b. 'Abdul-Vehhaba rhm.

Pisac komentara

'Abdul-Aziz b. 'Abdullah er-Radžihi

Komentar djela
Najpoznatije stvari koje izvode iz islama

Pisac
'Abdul-Aziz b. 'Abdullah er-Radžihi

Sa engleskog na bosanski preveo
Saud ŠABOVIĆ

نَوَاقِصُ الْإِسْلَامِ

**Zabranjeno štampanje
u svrhu zarade**

SADRŽAJ

Znaj da je deset stvari koje izvide iz islama:----- 5

Prva stvar: Širk u 'ibadetu Uzvišenom Allahu. Uzvišeni Allah kaže: "Allah, doista, neće oprostiti da Mu se širk čini, a oprostiti će sve mimo toga kome On hoće!.." (Prijevod značenja, En-Nisa, 48). I On Uzvišeni kaže: "...Ko Allahu širk učini, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti i boravište njegovo će Džehennem biti..." (Prijevod značenja, El-Maida, 72) ----- 5

Druga stvar: Ko između sebe i Allaha uzme posrednika kojeg doziva i traži šefa'at i na njega se oslanja – počinio je nevjerstvo shodno slaganju svih učenjaka. ----- 8

Treća stvar: Ko mušrike ne smatra nevjernicima, sumnja u njihovo nevjerstvo ili njihov pravac smatra ispravnim, time je postao nevjernik. -----10

Četvrta stvar: Ko bude ubijeđen da je neka druga uputa mimo Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, upute bolja od njegove, ili da je nečiji propis bolji od njegovog propisa, poput onih koji preferiraju presudu taguta nad njegovom presudom – takav je nevjernik.-----13

Peta stvar: Ko mrzi bilo šta od onoga sa čime je došao Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pa makar i sam to praktikovao – time je postao nevjernik. -----16

Šesta stvar: Ko se ismijava sa bilo čime od vjere Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, ili sa nagrada ili kaznama koje Allah spominje – nevjernik je. Dokaz ovome je govor Uzvišenog: "Ako ih zapitaš, oni će sigurno reći: 'Mi smo samo razgovarali i zabavljali se.' Reci: 'Zar se niste Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovom rugali?' 'Ne ispričavajte se! Jasno je da ste nevjernici, a tvrdili ste da ste vjernici. Ako nekima od vas i oprostimo, druge ćemo kazniti zato što su krivci." (Prijevod značenja, Et-Tevba, 65 - 66) -----17

Sedma stvar: Bavljenje sihrom, a tu spada ljubavni-sihr kojim se neko spaja ili razdvaja, pa ko to čini ili je time samo zadovoljan – nevjernik je. Dokaz spomenutom je govor Uzvišenog: "...Njih dvojica nikoga nisu učili (sihru) dok mu ne bi rekli: 'Mi samo iskušavamo, a ti nemoj biti nevjernik!.." (Prijevod značenja, El-Bekare, 102)-----19

Osma stvar: Pomaganje mušrika protiv muslimana. Dokaz spomenutom je govor Uzvišenog Allaha: "...A njihov je i onaj među vama koji ih za zaštitnike

prihvati; Allah, uistinu, neće ukazati na pravi put ljudima zulumčarima-nevjernicima." (Prijevod značenja, El-Maide, 51) -----21

Deveta stvar: Onaj koji vjeruje da neki ljudi mogu izaći van okvira vjero-zakona Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, na način kao što je Hadir izašao iz okvira vjero-zakona Musa, 'alejhi-s-selama – nevjernik je. -----22

Deseta stvar: Potpuno okretanje od Allahove vjere, ne učeći je i ne praktikujući. Dokaz ovome je govor Njega Uzvišenog: „Ima li zločinatelja većega od onoga koji je opomenut znacima svoga Gospodara, pa se po tom okreće od njih?! Mi ćemo, zaista, kazniti zlikovce-nevjernike!" (Prijevod značenja, Es-Sedžda, 22) -24

I nema razlike u spomenutim stvarima koje ruše islam da li se učine u šali, zbilji ili iz straha, osim kada nešto od toga učini onaj koji je prisiljen. Spomenuto su bile najozbiljnije i najčešće od ovih rušitelja islama, pa se musliman treba čuvati i strahovati da ih ne počini. Molim Allaha da nas sačuva od onoga što Ga srdi i vodi Njegovoj kazni, i neka je salavat na najbolje Allahovo stvorenje, Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem.-----24

Najpoznatije stvari koje izvide iz islama

Rekao je šejh Muhammed b. 'Abdul-Vehhab, rhm.:

قال رحمه الله تعالى: اعلم أن نواقض الإسلام عشرة نواقض
الأول: الشرك في عبادة الله تعالى، قال الله تعالى: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ
وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ [التساء/٤٨] وقال تعالى: ﴿إِنَّهُ مَنْ يَشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ
اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ [المائدة/٧٢] ومنه الذبح لغير الله
كمن يذبح للجن أو للقبر.

Znaj da je deset stvari koje izvide iz islama:

Prva stvar: Širk u 'ibadetu Uzvišenom Allahu. Uzvišeni Allah kaže: "Allah, doista, neće oprostiti da Mu se širk čini, a oprostiti će sve mimo toga kome On hoće!.." (Prijevod značenja, En-Nisa, 48). I On Uzvišeni kaže: "...Ko Allahu širk učini, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti i boravište njegovo će Džehennem biti..." (Prijevod značenja, El-Maida, 72)

Hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova, i neka su salavat i selam na najplemenitijeg među Poslanicima i Vjerovjesnicima, našeg Poslanika Muhammeda, njegovu porodicu i sve ashabe.

Ovo su deset stvari čije činjenje izvodi iz islama, a koje je na jednom mjestu spomenuo imam, obnovitelj vjere, šejh Muhammed b. 'Abdul-Vehhab, rhm.. To su stvari čije činjenje ruši nečiji islam. Nazvane su „navakidi“ jer ako osoba učini bilo koji od njih, njegov islam i vjerovanje bivaju poništeni, te nakon što je osoba bila musliman i vjernik postaje mušrik i nevjernik, a mi od Allaha zaštitu tražimo.

Ove stvari su poništivači i rušitelji nečije vjere, tevhida i imana, baš kao što stvari koje kvare abdest nište i ruše stanje čistoće tako kvareći abdest osobe koja urinira, obavi nuždu ili pusti vjetar, čime mu se stanje čistoće ništi i poništava, zapadajući u nečisto stanje nakon što je bio čist. Eto takvo je stanje muslimana, vjernika, muvehhida kada učini neko djelo od ovih djela koja nište islam, njegov islam i vjerovanje bivaju poništeni i on time postaje mušrik nakon što je bio musliman. Ako preseli u tome stanju, biće vječni stanovnik Vatre.

Ako osoba sretne Gospodara sa širkom, Allah mu to neće oprostiti. On Uzvišeni kaže:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ...

"Allah, doista, neće oprostiti da se Njemu išta ravnim smatra, a kome hoće oprostiti će sve osim toga..." (Prijevod značenja, En-Nisa, 116)

Širk također poništava sva dobra djela. On Uzvišeni kaže:

... إِلَّا أَشْرَكُوا لَحِطَ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

„...A da su oni druge Njemu ravnim smatrali, sigurno bi im propalo ono što su činili.“

(Prijevod značenja, El-En'am, 88)

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا

„I Mi ćemo pristupiti djelima njihovim koja su učinili, u prah i pepeo ih pretvoriti.“ (Prijevod

značenja, El-Furkan, 23)

A pored spomenutog, onome koji umre na širku, takvome Džennet biva zabranjen, baš kao što On Uzvišeni kaže:

... إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ مَاؤَاهُ
النَّارَ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

"...Ko drugog Allahu smatra ravnim, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti i boravište njegovo će Džehennem biti; a zulumćarima neće niko moći pomoći." (Prijevod značenja, El-Maida, 72)

Stoga, širk poništava sva učinjena dobra djela. Onoga koji učini širk i sa time sretne Allaha, taj širk ga je bio izveo iz islama i osudio vječnom Vatrom i Džennet zabranjenim, a mi Allaha molimo da nas toga sačuva. Eto to su djela koja poništavaju islam, od kojih je prvo djelo širk. Stoga, ko god učini Allahu širk uputivši bilo koji vid 'ibadeta nekom drugom mimo Njega, to mu poništava njegov islam i vjerovanje. Primjer ovome širku je upućivanje dove bilo kome drugom mimo Allahu ili prinošenje žrtve ili klanja kurbana drugom mimo Allahu.

Ovo su primjeri koje je i sami pisac izabrao kada je rekao: „Ono što spada u ovo je prinošenje žrtve drugome mimo Allahu, poput prinošenje žrtve džinnu ili kaburu!“, a također i kakvom Poslaniku, meleku, itd... Drugi primjeri ovome su zavjetovanje drugome mimo Allahu, činjenje ruku'a ili sedžde drugom mimo Allahu, tavaf oko nečeg drugom mimo Ka'be, tražeći time Allahovu blizinu, ili bilo koja druga vrsta širka.

Dakle, ako bilo ko među stvorenjima učini širk Allahu, njegov islam i vjerovanje time bivaju poništeni. Ovo bi bila prva stvar koja poništava islam, a mi Allaha molimo da nas toga sačuva.

الثاني: من جعل بينه وبين الله وسائط يدعوهم ويسألهم الشفاعة ويتوكل عليهم
كفر إجماعاً.

Druga stvar: Ko između sebe i Allaha uzme posrednika kojeg doziva i traži šefa'at i na njega se oslanja – počinio je nevjerstvo shodno slaganju svih učenjaka.

Ova druga vrsta je vid širka. Širk je uopćen termin, dok je ovo djelo specifičnije, zbog čega ga pisac i spominje ovdje, iako spada pod vrstu prvog djela kojeg je spomenuo a koje poništava islam. Međutim, specifično je, poput toga da osoba između sebe i Allaha uzme posrednika i doziva ga: „O, Muhammede, pomози me!“ ili: „O, Muhammed, posređuj pred Allahom za mene!“ time uzimajući Muhammeda, sallallahu ‘alejhi ve sellem, kao posrednika između sebe i Allaha. Ili kada uzme između sebe i Allaha nekog meleka, evliju, džinna, kabur, ili doziva mjesec i sunce, tako uzimajući ih kao posrednike između sebe i Allaha. Pa tako on doziva spomenute sve dok mu ne postanu posrednici između njega i Allaha; ili im prinese žrtvu, zavjetuje im se ili ih doziva, kako bi imao posrednika između sebe i Allaha. Iako takva osoba tvrdi da ga ovakvo djelo približava Allahu, On Uzvišeni kaže:

... وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى
اللَّهِ زُلْفَى ...

"Čista vjera pripada samo Allahu! A onima koji pored Njega uzimaju zaštitnike: 'Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili'..." (Prijevod značenja, Ez-Zumer, 3)

Ali ih Allah proglašava nevjernicima i lažovima zbog ovih njihovih izjava, pa kaže (u nastavku ajeta):

... إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ

"...Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik." (Prijevod značenja, Ez-Zumer, 3)

Pa su oni nevjernici i lažovi zbog ovih njihovih izjava i djela!

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُوا
هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ ...

"Oni pored Allaha, obožavaju one koji im ne mogu ni nauditi niti im mogu kakvu korist pribaviti, i govore: 'Ovo su naši zagovornici kod Allaha.'..." (Prijevod značenja, Junus, 18)

Dakle, ko god uzme između sebe i Allaha posrednika kojeg doziva, žrtvu mu prinosi, zavjetuje mu se ili olakšanje od njega traži u onome što samo Allah može, takav je uistinu nevjernik prema jednoglasnom stavu islamskih učenjaka, a mi Allaha molimo da nas toga sačuva.

الثالث: من لم يكفر المشركين، أو شك في كفرهم، أو صحح مذهبهم كفر.

Treća stvar: Ko mušrike ne smatra nevjernicima, sumnja u njihovo nevjerstvo ili njihov pravac smatra ispravnim, time je postao nevjernik.

Ovim se cilja na one koji ne vjeruju da su mušrici na nevjerstvu. Termin "mušrici" je uopćen i uključuje razne vrste nevjernika. Stoga, svaki nevjernik je ujedno i mušrik. Pa, ko ne smatra da su nevjernici takvi, onda je on sam nevjernik poput njih. Ko ne smatra jevreje, kršćane, vatro-poklonike, obožavaoce idola, munafike ili komuniste nevjernicima, onda je on sam nevjernik. Isto važi i za onoga koji sumnja u nevjerstvo spomenutih, poput onoga koji kaže: „Nisam siguran, možda su jevreji na istini?!“ Ili ako kaže: „U redu je da ljudi slijede bilo koju nebesku vjeru nebitno bilo to kršćanstvo, jevrejstvo ili islam!“ kao što neki ljudi u današnjem vremenu misle, pozivajući ka ujedinjenju vjera. Svaki onaj koji se drži takvog ubjeđenja sam je nevjernik. Naprotiv, osoba mora vjerovati da su jevreji nevjernici i da su na neispravnoj vjeri. Također se mora odreći njih i njihove ne-vjere, te ih prezreti i neprijateljski se odnositi u tome domenu u ime Allaha. Isto važi i za kršćane, osoba mora vjerovati da su oni nevjernici, a isto se tiče i obožavaoca idola, vatro-poklonika i svih drugih vrsta nevjerstava.

Također osoba postaje nevjernikom ako sumnja da li su spomenuti nevjernici, a primjer tome bi bio nečiji govor: „Ne znam da li su jevreji na nevjerstvu ili ne, možda su oni na istini?!“ Ovakva osoba ovim postaje nevjernikom. Naprotiv, osoba mora čvrsto vjerovati i biti ubijedena da su jevreji na nevjerstvu. Isto važi i za onoga koji njihov put smatra ispravnim, a primjer tome bi bio govor: „Oni su na istinskoj vjeri!“ ili: „...na ispravnoj vjeri!“ Takva osoba ovim postaje nevjernikom poput njih.

Razlog spomenutom je to što svaki onaj koji mušrike ne smatra nevjernicima, takav nije zanevjerovao u taguta, tj., nije zanevjerovao u sve ono što se obožava mimo Allaha. Osoba neće ostvariti vjerovanje u Allahovu jednoću da samo On ima pravo da se obožava, osim ispunjenjem dvije stvari: vjerovanjem samo u Allaha i nevjerstvom u taguta. Stoga, onaj koji mušrike, jevjere i kršćane ne smatra nevjernicima, takav nije zanevjerovao u sve ono što se obožava mimo Allaha, tako da mu vjerovanje u Allahovu jednoću nije ispravno i takva osoba nema imana.

Dakle, dvije stvari su potrebne za ispunjenje vjerovanja da samo Allah ima pravo da se obožava: nevjerstvo u taguta i vjerovanje samo u Allaha. Ovo je sadržano u riječima tevhida: *La ilahe illallah*: *La ilahe* je negacija taguta, dok je *illallah* vjerovanje da samo Allah zaslužuje da se obožava. Zbog ovoga se sa *La ilahe illallah* negira upućivanje bilo koje vrste 'ibadeta drugome mimo Allahu.

Nevjerstvo u taguta znači odbacivanje i negiranje upućivanje 'ibadeta drugome mimo Allahu, udaljenost od toga i onih koji to slijede, te iskazivanje im neprijateljstva u tome domenu. Ovo je značenje nevjerstva u taguta. Stoga, spomenuto neprijateljstvo i prezir prema nevjernicima zbog nevjerstva biva nužno. Allah kaže o Ibrahimu, 'alejhi-s-selam:

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ قَالُوا
لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَاءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ
وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
وَلَخَدَّ ...

"Bio vam je dobar uzor u Ibrahimu i u onima koji su s njim kad su narodu svome rekli: Mi s vama nemamo ništa, a ni s onim što vi, umjesto Allaha, obožavate, mi vas se odričemo, i neprijateljstvo i mržnja će se

**između nas stalno javljati sve dok ne budete u
Allaha, Njega Jedinog, vjerovali!..."** (Prijevod
značenja, El-Mumtehine, 4)

Ovo se naziva *hanefijjetom*, tj., ispravnom čistom vjerom, vjerom Ibrahima, 'alejhi-s-selam, da samo Allaha obožavaš svim vrstama 'ibadeta ispoljavajući Mu vjeru i da se udaljiš od obožavanja bilo koga drugog mimo Allaha, odbacujući to i prezirući, uz prezir i neprijateljski odnos u tome domenu prema onim koji to čine.

الرابع: من اعتقد أن غير هدي النبي صلى الله عليه وسلم أكمل من هديه، أو أن حُكْمَ غيره أحسن من حكمه، كالذي يفضل حكم الطواغيت على حكمه فهو كافر.

Četvrta stvar: Ko bude ubijeđen da je neka druga uputa mimo Poslanikove, sallallahu ‘alejhi ve sellem, upute bolja od njegove, ili da je nečiji propis bolji od njegovog propisa, poput onih koji preferiraju presudu taguta nad njegovom presudom – takav je nevjernik.

Onaj koji vjeruje da postoji bolja uputa od Poslanikove, sallallahu ‘alejhi ve sellem, upute, poput onoga koji kaže: „Put filozofa, sabejaca i sufija je bolji od Muhammedovog puta!“ ili: „U ovome je prava uputa“ ili čak: „Ovo je uputa poput Poslanikove upute!“, onda je takva osoba nevjernik. Ovo je iz razloga što nema bolje upute mimo Poslanikove, sallallahu ‘alejhi ve sellem, upute, jer on ne govori po svojim željama i strastima, već je to Objava koja mu se spušta. Stoga, onaj koji kaže da postoji bolja uputa od upute Allahovog Poslanika, i slično tome, pa to praktikuje ili traži put ka Allahu preko filozofije, sabejaca ili sufijskog tarikata, onda je takva osoba nevjernik, otpadnik od vjere.

Također, kada osoba vjeruje da postoji presuda bolja od Poslanikove, sallallahu ‘alejhi ve sellem, presude, poput ubijeđenja da je suđenje laičkim zakonima bolje od suđenja šerijatom – onda je takva osoba otpadnik od vjere shodno konsenzusu svih muslimana. Isto važi i za slučaj kada osoba vjeruje da je laički zakon na istom stepenu kao šerijat – i takav je učinio nevjerstvo. Slično tome, ako osoba vjeruje da je šerijat bolji od laičkog zakona, ali smatra da je dozvoljeno suditi laičkim zakonima, poput onoga koji kaže: „Ljudi imaju slobodu izbora – dozvoljeno je suditi laičkim zakonom i suditi šerijatom, ali je bolje suditi šerijatom!“, i ovakva osoba čini nevjerstvo shodno konsenzusu svih muslimana. Zapravo, osoba u

ovome nema izbora, dok se spomenutim činom negirala stvar koja je nužno poznata u vjeri islamu. Stoga, suđenje šerijatom je obavezno svakoj osobi, dok spomenuti govori da nije, već da je dozvoljeno suditi i laičkim zakonom, zbog čega je spomenuta osoba nevjernik makar govorila da je šerijat ipak bolji.

Na osnovu spomenutog, ako osoba sudi laičkim zakonom i vjeruje da je to bolje od suđenja šerijatom, čini nevjerstvo. Ako sudi laičkim zakonom vjerujući da je to podjednako kao i suđenje šerijatom – opet je nevjernik. Ako sudi laičkim zakonom vjerujući da je šerijat bolji od toga, ali smatra da je dozvoljeno suditi i laičkim zakonom – onda je i takva osoba nevjernik. Stoga, u spomenuta tri slučaja osoba čini nevjerstvo.

Postoji i četvrta situacija – a to je onda kada osoba presudi laičim zakonom, ili presudi time u jednom slučaju ili parnici, ali vjerujući da je suđenje šerijatom obaveza i da nije dozvoljeno suditi laičkim zakonima i onim što Allah nije Objavio, te priznaje kako svojom presudom čini loše djelo i da zbog toga zaslužuje kaznu, ali su ga strasti, požuda i šejtan nadjačali pa je presudio mimo onoga što je Allah Objavio, presuđujući time pojedincu nebi li time zadobio neku korist ili se sačuvao neke štete od njega, tako da svojom presudom učini uslugu prijatelju, rođaku ili komšiji, ili presudi protiv njega jer mu je bio neprijatelj, ali znajući da je suđenje Allahovim zakonom obaveza i da je time počinio grijeh – onda ovakva osoba ovim čini mali-kufr zbog kojeg ne izlazi iz vjere.

Dakle, presuđivanje nečim drugim mimo onoga što je Allah Objavio dešava se kroz četiri situacije: tri rezultiraju činjenjem velikog-kufra, tj., nevjerstva koje izvodi iz vjere, a jedan slučaj rezultira činjenjem malog-kufr kojim se ne izlazi iz vjere.

Tema: Propis uklanjanja kompletnog šerijata i vladanje laičkim zakonom.

Ako osoba uspostavi laički zakon u svemu i ukloni sav šerijat u potpunosti, promijenivši ga tako skroz, onda se to smatra promjenom vjere. Skupina učenjaka je zauzela stav da je ovakva osoba spomenutim učinila nevjerstvo jer je time promijenila Allahovu vjeru. Ovo je pravna decizija koju je izdao šejh Muhammed b. Ibrahim rhm. - bivši muftija Saudijske Arabije - koji kaže: „Ovo je mijenjanje vjere u potpunosti – ne u jednoj presudi, već je mijenjanje svih zakona, što označava promjenu čitavog šeri'ata i njegovu zamjenu sa laičkim zakonom u svemu, malom i velikom pitanju!“

Međutim, naš šejh, 'Abdul-'Aziz b. Baz, rhm., smatra kako će se nešto ovakvo smatrati promjenom vjere samo ako dotični uz to vjeruje da je dozvoljeno suditi laičkim zakonom, tako da se nad njim mora uspostaviti dokaz. Stoga, ovo je peta situacija, što je slučaj promjene vjere.

Također imamo i šestu situaciju, a to je onda kada kadija, tj., šerijatski sudija, uloži napor, trud i šerijatsko znanje o pravnim propisima, ali opet pogriješi i tako presudi onim što Allah nije Objavio. Ovo se smatra samo greškom, kada se spomenuta osoba ne proglašava nevjernikom, niti grijешnikom, već je u pitanju mudžtehid koji će imati jednu nagradu zbog Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, govora:

„Kada kadija idžtihadi i pogodi propis – dobiće dvije nagrade, a kada idžtihadi i pogriješi – dobiće jednu nagradu!“

Stoga, ova njegova greška se oprašta i zbog svoga idžtihada još ima i jednu nagradu. A ako idžtihadi i pogodi istinu, onda dobija dvije nagrade – jednu zbog idžtihada, a drugu zbog ispravne presude.

الخامس: من أَيْغُضَ شَيْئًا مِمَّا جَاءَ بِهِ الرَّسُولُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَلَوْ عَمِلَ بِهِ كَفَرَ.

Peta stvar: Ko mrzi bilo šta od onoga sa čime je došao Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, pa makar i sam to praktikovao – time je postao nevjernik.

Primjer ovome bi bila mržnja namaza, tako da time postaje nevjernik pa makar i klanjao. Također i ako to prezire. Dokaz ovome je govor Uzvišenog Allaha:

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَأَخْبَطَ أَعْمَالَهُمْ

"Zato jer oni mrze ono što Allah objavljuje, i

On će djela njihova poništiti." (Prijevod značenja,

Muhammed, 9)

Stoga, ako osoba mrzi bilo šta što je Allahov Poslanik, sallallahu ‘alejhi ve sellem, donio, bilo šta od naredbi, ili nešto što se tiče nagrade ili kazne, poput propisane kazne za bludnika ili lopova, ili to prezire, onda je takva osoba nevjernik. Ovo je iz razloga što takva osoba mrzi ili prezire ono što je Allah Objavio.

السادس: من استهزأ بشيء من دين الرسول صلى الله عليه وسلم، أو ثواب الله، أو عقابه، كفر.

والدليل قوله تعالى: ﴿ قُلْ أَلَيْسَ بِآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ۚ ۞ ﴾

Šesta stvar: Ko se ismijava sa bilo čime od vjere Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, ili sa nagrada ili kaznama koje Allah spominje – nevjernik je. Dokaz ovome je govor Uzvišenog: "Ako ih zapitaš, oni će sigurno reći: 'Mi smo samo razgovarali i zabavljali se.' Reci: 'Zar se niste Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovom rugali?' 'Ne ispričavajte se! Jasno je da ste nevjernici, a tvrdili ste da ste vjernici. Ako nekima od vas i oprostimo, druge ćemo kazniti zato što su krivci." (Prijevod značenja, Et-Tevba, 65 - 66)

Primjer ovome je osoba koja se ismijava sa namazom, zekatom ili sa samim klanjačima, ismijavajući im se zato što klanjaju a ne zbog njihove persone. Ili ismijavanje sa hadžijama i podrugivanje sa njima, ili ismijavanje sa onima koji čine tavaf, sa tim djelom a ne sa samim personama. Ili ismijavanje sa nagradama u Džennetu, poput ismijavanja kada ga obavijestiš o džennetskim nagradama koje će Allah dati onima koji su samo Njega obožavali, ili sa tim i tim blagodatima koje će biti u Džennetu, pa se on sa tim ismijava i tome podruguje, ili se ismijava sa Vatrom džehennemskom. Ovakva osoba ovim čini nevjerstvo na osnovu govora Uzvišenog Allaha:

... قُلْ أَلَيْسَ بِآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ لَا تَعْتَذِرُوا
قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ...

"...Reci: 'Zar se niste Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovom rugali?'" "Ne

**ispričavajte se! Jasno je da ste nevjernici, a
tvrdili ste da ste vjernici..."** (Prijevod značenja, Et-

Tevba, 65 - 66)

Ovaj ajet je objavljen po pitanju skupine ljudi koja se ismijavala i podrugivala Poslaniku za vrijeme pohoda na Tebuk. Rekli su: „Nismo vidjeli željnije za ispunjenjem svojih stomaka, lažljivijih jezika i većih kukavica na bojnopolju od ovih naših saboraca!“ Ovim su oni ciljali na Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegove ashabe, pa Allah objavi spomenuti ajet po pitanju njih.

Također, ako neko vrijeđa Allaha, Njegovog Poslanika ili islam – takav čini nevjerstvo.

السابع: السحر، ومنه الصرف والعطف، فمن فعله أو رضي به كفر، والدليل قوله

تعالى: ﴿وَمَا يُعْلِمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ﴾. [البقرة/١٠٢]

Sedma stvar: Bavljenje sihrom, a tu spada ljubavni-sihr kojim se neko spaja ili razdvaja, pa ko to čini ili je time samo zadovoljan – nevjernik je. Dokaz spomenutom je govor Uzvišenog: "...Njih dvojica nikoga nisu učili (sihru) dok mu ne bi rekli: 'Mi samo iskušavamo, a ti nemoj biti nevjernik!..' (Prijevod značenja, El-Bekare, 102)

Ovo je iz razloga što sihrbaz, koji sihr izvodi pomoću džinna-šejtana, nužno mora učiniti djelo širka kako bi ga džinn pomogao. Stoga, tu se rađa međusobno pomaganje između sihrbaza i džinna, čime se oni povezuju. Džinn neće pomoći u tome sihrbazu dok ovaj ne učini djelo širka pripisavši drugog Allahu ravnim, tako da počini neki vid širka, poput toga da doziva džinna pored Allaha, ili mu prinese žrtvu pored Allaha. Ili mu džinn naredi da gazi Mushaf ili da urinira na Mushaf ili da ga poprska nekom nečistoćom.

Stoga, kada sihrbaz počini djelo nevjerstva, džinn mu počne služiti obavještavajući ga o nekim njemu skrivenim stvarima ili ukrade neke stvari za njega, ili odgovori na njegov poziv da udari nekog čovjeka, itd... Stoga, ko god se bavi sihrom, ili makar samo sa time bio zadovoljan – nevjernik je. Ovo je iz razloga što je onaj koji je time zadovoljan baš kao i onaj koji ga sam izvede. Uzvišeni Allah kaže:

... وَمَا يُعْلِمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
تَكْفُرْ ...

"...Njih dvojica nikoga nisu učili (sihru) dok mu ne bi rekli: 'Mi samo iskušavamo, a ti

nemoj biti nevjernik!..." (Prijevod značenja, El-Bekare,
102)

Ovo je vrsta sihra prilikom čijeg izvođenja onaj koji to čini stupa u kontakt sa džinnom-šejtanom.

A što se tiče vrste sihra prilikom čije izvedbe osoba koja to čini ne koristi i ne stupa u kontakt sa džinnom, onda je to u pitanju sihrbaz koji ne koristi džinne ali ljudima daje neke vrste lijekova i opijata, dajući im to za ispijanje kako bi im naštetio, uzimajući im nepravedno njihov novac. Ovakva osoba, ako to smatra dozvoljenim, postaje nevjernikom. Smatranje uzimanja tuđeg imetka i činjenje im štete dozvoljenim je nevjerstvo. Međutim, ako to ne smatra dozvoljenim, onda spomenutim čini veliki grijeh jer nije stupao u kontakt sa džinnom. A što se tiče sihrbaza koji stupa u kontakt sa džinnom, onda takav time čini djelo nevjerstva, jer će (u tome slučaju) sihrbaz morati da čini djela nevjerstva.

الثامن: مظاهره المشركين ومعاونتهم على المسلمين والدليل قوله تعالى: ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ [المائدة/٥١]

Osmu stvar: Pomaganje mušrika protiv muslimana. Dokaz spomenutom je govor Uzvišenog Allaha: "...A njihov je i onaj među vama koji ih za zaštitnike prihvati; Allah, uistinu, neće ukazati na pravi put ljudima zulumčarima-nevjernicima." (Prijevod značenja, El-Maide, 51)

Ako osoba pomogne mušrike protiv muslimana, takvo nešto ukazuje da on prijateljuje sa njima i da ih voli. Stoga, njegovo prijateljstvo sa njima je otpadništvo od vjere, jer to ukazuje na njegovu ljubav prema njima. Stoga, ako pomogne mušrike protiv muslimana sa novcem, oružijem ili davanjem im savjeta, to biva dokazom da ih on voli, a voljenje njih je otpadništvo od vjere. Dakle, voljenje njih je temelj za traženje njihovog prijateljstva. Ono što iz ovoga potiče je njihovo pomaganje i podržavanje sa govorom, novcem ili oružijem. Stoga, kada osoba pomogne mušrike protiv muslimana, to znači da je dao prednost mušricima nad muslimanima. A što se tiče pomoći jednog mušrika protiv drugog, onda ovo ne potpada pod ovu temu.

التاسع: من اعتقد أن بعض الناس يسعه الخروج عن شريعة محمد صلى الله عليه وسلم كما وسع الخضر الخروج عن شريعة موسى عليه السلام فهو كافر.

Deveta stvar: Onaj koji vjeruje da neki ljudi mogu izaći van okvira vjero-zakona Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, na način kao što je Hadir izašao iz okvira vjero-zakona Musa, 'alejhi-s-selama – nevjernik je.

U značenju: Vjeruje da mu je dozvoljeno da ostavi djelovanje prema vjero-zakonu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, te da može obožavati Allaha sa nečim drugim mimo vjero-zakona sa kojim je poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, došao. Kada vjeruje da će doseći do Allaha i biti stanovnik Dženneta iako se nikako ne pridržava vjero-zakona Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, kao što neki filozofi smatraju, pa da obožava Allaha putem filozofije, sabianizma ili sufizma, smatrajući da može doseći do Allaha putem Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, i nekim drugim putem, te govori: „Sve je to isto!“ Ovakva osoba je nevjernik, jer nema puta ka Allahu osim puta Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem.

Nije dozvoljeno da iko bude lišen ponašanja prema vjero-zakonu Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, jer je on sveobuhvatan, obuhvata i džinne i ljude, i on je zadnji od svih vjero-zakona.

A što se tiče toga što je Hadir bio slobodan od ponašanja po vjero-zakonu Musa, 'alejhi-s-selama, onda u tome nema dokaza za spomenuto, jer vjero-zakon Musa nije bio sveobuhvatan kao što je to Muhammedov, sallallahu 'alejhi ve sellem, vjero-zakon. A također i iz razloga što je Hadir – prema najispravnijem stavu učenjaka - sam bio jedan od Poslanika kojem je Objava dolazila. Ali, i da uzmemo drugi stav koji kaže da on nije bio jedan od Poslanika, opet kažemo

da on nije pripadao plemenu Israila i Musa pa mu stoga nije bio poslan kao Poslanik, već je Musa bio poslan samo plemenu Israila. Tako, pošto Hadir nije bio od njih, vjero-zakon Musa se nije odnosio na njega. Međutim, ispravan stav je da je on bio Poslanik i da mu je Objava spuštana, zbog čega mu je Musa otišao da uči od njega. Uzvišeni Allah kaže:

... وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ...

**„...Sve to ja nisam uradio po svome
nahodjenju...”** (Prijevod značenja, El-Kehf, 82)

Ovo je dokaz da je on bio jedan od Poslanika kojem je Objava dolazila, jer nije bilo moguće da on ubije dijete, zapali brod, niti da sruši tuđi zid samo iz nadahnuća, već je sve to mogao učiniti samo na osnovu Objave.

Rezime: Ko god vjeruje da je dozvoljeno bilo kome da izađe iz okvira vjero-zakona Muhammeda, sallallahu ‘alejhi ve sellem, na način kao što je bilo dozvoljeno Hadiru da izađe iz okvira vjero-zakona Musa, takva osoba je nevjernik zbog različitosti između vjero-zakona Muhammeda, sallallahu ‘alejhi ve sellem - čiji vjero-zakon je sveobuhvatan i univerzalan - i vjero-zakona Musa, 'alejhi-s-selama, koji je Objavljen samo plemenu Israila. Dakle, bilo je dozvoljeno onome koji nije bio iz plemena Israila da slijedi vjero-zakon Musa, dok nikome nije dozvoljeno da ne slijedi vjero-zakon Muhammeda, sallallahu ‘alejhi ve sellem.

العاشر: الإعراض عن دين الله تعالى لا يتعلمه ولا يعمل به، والدليل قوله تعالى: ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَكَرَ آيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ﴾ [السجدة/٢٢]

ولا فرق في جميع هذه النواقض بين الهازل والجاد والخائف، إلا المكره، وكلها من أعظم ما يكون خطره، ومن أكثر ما يكون وقوعاً، فيتبغى للمسلم أن يحذرها، ويخاف منها على نفسه فعوذ بالله من موجبات غضبه وأليم عقابه، وصلى الله على خير خلقه محمد وآله وصحبه وسلم.

Deseta stvar: Potpuno okretanje od Allahove vjere, ne učeći je i ne praktikujući. Dokaz ovome je govor Njega Uzvišenog: „Ima li zločinilja većega od onoga koji je opomenut znacima svoga Gospodara, pa se po tom okreće od njih?! Mi ćemo, zaista, kazniti zlikovce-nevjernike!" (Prijevod značenja, Es-Sedžda, 22)

I nema razlike u spomenutim stvarima koje ruše islam da li se učine u šali, zbilji ili iz straha, osim kada nešto od toga učini onaj koji je prisiljen. Spomenuto su bile najozbiljnije i najčešće od ovih rušitelja islama, pa se musliman treba čuvati i strahovati da ih ne počini. Molim Allaha da nas sačuva od onoga što Ga srdi i vodi Njegovoj kazni, i neka je salavat na najbolje Allahovo stvorenje, Muhammeda, sallallahu ‘alejhi ve sellem.

Pisac spominje da nema razlike po pitanju navedenih rušitelja islama u tome da li se počinje namjerno, u šali, zbilji ili strahu, već takva osoba biva nevjernikom. Primjer tome je da osoba učini neko od spomenutih djela i kaže: „Samo se šalim!“ takav se smatra nevjernikom iako se samo šalio. Ili to možda učini namjerno i u zbilji, u čijem slučaju opet biva nevjernikom. Ili možda to učini iz straha, kada se opet smatra nevjernikom. U ovome nema opravdanja, osim onaj koji to učini pod prisilom, a to je onaj čija

prisila je ozbiljna, poput slučaja kada mu neko stavi sablju pod vrat i kaže: „Ili ćeš ovo učiniti i postati nevjernik ili ćemo ti glavu skinuti!“ Ovakva osoba spomenutim neće postati nevjernik pod uslovom da mu srce ostane čvrsto u imanu. A ako mu srce prihvati to nevjerstvo – onda se smatra nevjernikom.

Dakle, četiri je situacije:

Prva situacija: Kada osoba spomenuto učini namjerno.

Druga situacija: Kada osoba to učini šaleći se ili kako bi druge nasmijao.

Treća situacija: Kada osoba to učini iz straha.

Četvrta situacija: Kada osoba to učini pod prisilom a srce mu to djelo nevjerstva prihvatiti.

U spomenute četiri situacije osoba postaje nevjernikom.

Peta situacija: Kada osoba spomenuto učini pod prisilom a srce mu ostane čvrsto u imanu. Ovakva osoba se ne smatra nevjernikom jer Uzvišeni Allah kaže:

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ
بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ
اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

"Onoga koji zaniječe Allaha nakon što je u Njega vjerovao - osim ako na to bude primoran, a srce mu ostane čvrsto u vjeri - čeka Allahova kazna. One kojima se nevjerstvo mililo stići će srdžba Allahova i njih čeka patnja velika", (Prijevod značenja, En-Nahl, 106)

A Allah najbolje zna, i neka je salavat i selam na našeg Poslanika, njegovu porodicu i ashabe.

PITANJA I ODGOVORI

PITANJE: Kakav je propis držanja i prisustvovanja konferencijama koje pozivaju ujedinjenju vjera?

ODGOVOR: Ako takvi ljudi vjeruju da su sve te vjere istine ili da su svi njihovi pripadnici na istini, onda je to nevjerstvo i otpadništvo od vjere, a mi od Allaha zaštitu tražimo. Ko god poziva ujedinjenju vjera jer smatra da su sve one ispravne ili istine, onda je takav nevjernik koji nije zanevjerovao u taguta. Osoba koja poziva ujedinjenju vjera nije zanevjerovala u taguta, zbog čega i poziva muslimane da se zbliže sa vjerom jevreja i kršćana, ili da bude poput njih, da se složi sa njima ili da su oni na istini. Ovakva osoba nije zanevjerovala u taguta i ona čini djelo otpadništva od vjere. Ovakva osoba je počinila jednu od stvari koja izvodi iz islama.

PITANJE: Šta je po pitanju propisa tekfira onoga koji mušrike ne smatra nevjernicima, poput toga da Ibn-Sinu (Avicenu) ne smatra nevjernikom govoreći: „Ja Ibn-Sinu ne smatram nevjernikom, on je za mene musliman!“ Da li je ovakva osoba nevjernik?

ODGOVOR: Ako je zbunjena oko njega i nije mu poznato njegovo stanje, onda nije postala nevjernikom sve dok mu se njegovo stanje ne bude pojasnilo. Međutim, onaj koji spozna da je on nevjernik i otpadnik, ali ga opet ne smatra nevjernikom – takav time čini djelo koje ga izvodi iz islama. Ipak, ova stvar nije poznata nekim ljudima, zbog čega se onaj koji nije upoznat sa njegovim stanjem prvo mora sa tim upoznati.

PITANJE: Ali šta ako ova osoba odbije i kaže: „Ja nisam obavezna da to činim!“

ODGOVOR: On to mora učiniti, a ovaj njegov govor označava da je on zapao u jedno od djela koje izvodi iz islama: „Ko god mušrike ne smatra nevjernicima, ili sumnja u njihovo nevjerstvo, ili njihov put smatra ispravnim – postao je nevjernik!“ Naprotiv, ti mušrike moraš smatrati nevjernicima, neprijateljski se prema njima ophoditi i prezirati ih u tome domenu u ime Allaha. Allah te je ovim obavezao. Allah te je obavezao vjerovanjem u Njegovu jednoću (tevhid), a nema tevhida sve dok osoba ne bude mušrike smatrala nevjernicima. Ko god mušrike ne smatra nevjernicima ili sumnja u njihovo nevjerstvo ili njihov put smatra ispravnim – takva osoba postaje nevjernikom baš kao što su i oni, jer nije zanevjerovala u taguta. Ko god nije zanevjerovao i odbacio taguta, takav nije povjerovao u Allaha. Njegovo vjerovanje u Allaha i Njegovu jednoću nije ispravno, osim ispunjenjem dvije stvari: Negiranjem taguta i vjerovanjem u Allaha. Allah je prvo započeo sa negacijom taguta u frazi *La ilahe illallah*; tako da je *La ilahe* negacija svih lažnih božanstava, tj., ne-vjera.

PITANJE: Kakav je propis onoga koji osobu ne smatra nevjernikom zbog toga što oko toga pitanja postoji razilaženje među islamskim učenjacima? Da li je takav nevjernik ili ne?

ODGOVOR: Osoba koja se proglašava nevjernikom mora biti od onih koji negiraju obaveznost ili zabranjenost nečega što je općepoznato od vjere kao obavezno ili zabranjeno. Pa, onaj koji negira obaveznost pet dnevnih namaza time čini nevjerstvo jer postoji jednoglasno slaganje da je namaz obavezan. Isto važi za onoga koji negira zabranjenost bluda ili kamate, jer su to stvari oko kojih se svi muslimani slažu da su zabranjene. Međutim, one stvari oko kojih postoji razilaženje među učenjacima ili oko kojih postoji konfuzija, onda, ako ih neka osoba zanegira time nije nužno postala nevjernik. Primjer tome bi bio slučaj da osoba zanegira zabranjenost duhana,

ona time nije postala nevjernik jer oko toga postoje nejasnoće. Ovo je iz razloga što neki ljudi mimo ove države (Saudijske Arabije) izdaju pravne decizije o dozvoljenosti pušenja duhana, iako je to greška i neispravan stav. Stoga, ovakva osoba nije postala nevjernikom. Isto važi za osobu koja zanegira činjenicu da je obavezan uzeti abdest onaj koji bude jeo kamilje meso – ovakva osoba nije postala nevjernikom obzirom da postoji razilaženje islamskih učenjaka oko ovoga pitanja.

PITANJE: Da li je musliman opravdan zbog neznanja?

ODGOVOR: Ljudi nisu opravdani neznanjem ako su u stanju ukloniti to neznanje od sebe i naći nekoga koga mogu pitati. Također ni u pitanjima koje su nužno poznate u islamu. I to ne smije biti nejasno – kao kada se osoba bavi kamatom među muslimanima, pa kada mu se kaže da je to zabranjeno on kaže: „Nisam znao, neuk sam!“ Ovo se neće prihvatiti jer je to stvar jasna svakom.

Međutim, ako se takav nalazi u zajednici koja se bavi kamatom, a ta stvar je nejasna i skrivena njemu, pa u tome mjestu nema onih koji su prihvatili islam, tako da živi npr., u Americi a ljudi se tamo bave kamatom, tako da on pomisli da je to dozvoljeno. Ovakva osoba može biti opravdana neznanjem. Stoga, kada ovakva osoba prihvati islam i postane musliman nastavljajući sa kamatom govoreći: „Ja ne znam, neuk sam!“ onda da, ovakva osoba može biti opravdana neznanjem. U značenju: ako je neznanje vezano za neko pitanje koje je neprecizno i nejasno – onda je opravdan. A što se tiče pitanja koja su jasna, u kojim nema nejasnoće – osoba u tome nije opravdana. U nejasnim pitanjima oko kojih osoba može biti neuka, ko što je u slučaju gore spomenute osobe, onda je moguće da takav ima opravdanje.

PITANJE: Šta kažete za onoga koji ne pravi razliku između velikog i malog kufra u propisu nesuđenja onim što je Allah Objavio?

ODGOVOR: Kako može da ne pravi razliku kada je Allah napravio?! Kur'ansko-hadiski tekstovi su dokaz pravljenja razlike između toga dvoje jer je takva osoba grijешnik. Osoba koja donese presudu u jednoj presudi među brojnim pitanjima, takav je grijешnik koji nije odbacio suđenje šeri'atom već to smatra obavezom, ali su ga u tome nadvladali strast i šejtan.

PITANJE: Da li je svakom pojedincu obaveza da neograničeno primjenjuje spomenute propise ili se ova stvar vraća na islamske učenjake?

ODGOVOR: Ova pitanja se trebaju vratiti na islamske učenjake jer su oni ti koji će to razmotriti i uzeti u obzir. Obični muslimani i studenti šeri'atskih nauka se u ovome trebaju vraćati na islamske učenjake, a nije na njima da oni sami spuštaju propise, jer nisu upotpunili svoje vrijeme u izučavanju ovoga. Obični muslimani za to uopće nisu kvalifikovani. A što se tiče studenata šeri'atskih nauka, onda su i oni obavezni da pitaju učenjake a ne da spuštaju sami propise, tekfireći ljude tako što slijede svoje strasti. Može se dogoditi da osoba stekne malo znanja, nahifza Kur'an i sl., a nakon toga počne sam od sebe spuštati propise tekfira. To nije za njega, već on to mora vratiti na islamske učenjake. Ovo je iz razloga što on za nešto pomisli da je nevjerstvo a to zapravo nije tako, a sve zbog njegovog oskudnog znanja, nedovoljnog uvida i požurivanja u spuštanju propisa.

PITANJE: Šta ako neki od muslimanskih vladara podrži neki grijeh zbog nekih razloga ili zbog nekog posebnog razloga, a nakon

toga dođu neki ljudi i kažu kako njegovo podržavanje takvih stvari zapravo znači da je on to ohalalio?

ODGOVOR: To nije ispravno! Da li je on to svoje vjerovanje ohalaljivanja iskazao iz srca? Da li ti je on rekao da je to halal? Podržavanje nečega može se dogoditi iz više razloga – makar griješnici podržavali jedni druge, ipak to ne znači da su oni nevjernici. Nadalje, te stvari koje oni brane i podržavaju u sebi mogu sadržavati miks dozvoljenih i zabranjenih stvari.

PITANJE: Da li je činjenje nevjerstva ograničeno samo na nevjerstvo *tekziba* (utjerivanja u laž i odbacivanja) i ono koje se dogodi ubjeđenjem?

ODGOVOR: Nevjerstvo nije ograničeno samo na odbacivanje. Nevjerstvo se događa i negiranjem, poput negiranja postojanja Allaha, ili negiranja poslanstva Muhammeda, sallallahu ‘alejhi ve sellem. Također postaje nevjernikom i onaj koji negira onoga što je nužno poznato ovom vjerom. Također se ono može dogoditi zbog djela, poput sedžde kipu, makar u to i nevjerovao. Ako neko zgazi Kur'an namjerno, i takav čini nevjerstvo. Ili onaj koji namjerno onečisti Kur'an nekom nečistoćom ili mokraćom, i takav čini nevjerstvo.

Nevjerstvo može biti i izgovaranjem nekih riječi, poput psovanja Allaha ili Njegovog Poslanika, ili ako vrijeđa samu vjeru islam, ili se ismijava Allahu ili Njegovom Poslaniku, takav čini nevjerstvo tim svojim riječima.

Nevjerstvo može nastupiti i zbog sumnje, poput sumnje u postojanje Allaha, Njegovih meleka, Knjiga, Poslanika, Dženneta i Vatre, pa npr., kaže: „Ja ne znam ima li Dženneta ili ne...” ili: „...ima li Vatre ili ne...” Ovakav čini nevjerstvo svojom sumnjom i nesigurnošću.

Nevjerstvo se može dogoditi i ostavljanjem nečega, poput potpunog okretanja od vjere islama ne učeći je, ili ostavljajući obožavanje Allaha. Ovakav čini nevjerstvo zbog svoga ostavljanja. A što se tiče stava frakcije murdžija da nevjerstvo nastupa samo zbog odbacivanja, onda je to apsolutno netačno.

PITANJE: Recimo da se dogodi da se osoba spori i ode na šeri'atski sud i presudi mu se. Međutim, ova osoba mrzi presudu koja mu se tada izda. Kakav je njegov propis?

ODGOVOR: Ako ne bude mrzio zato što je to presuda Allaha, onda takav osoba to mrzi zbog nečega povezanog za dunjaluk. Stoga, on to ne mrzi zato što je to Allahova presuda, pa tako ne upada u nevjerstvo. Međutim, nužno je da se povinuje propisu Allaha i Njegovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, sve dok zna da je to vjerski propis. On mora biti time zadovoljan iako taj propis ne bude u njegovu korist, baš kao što se spominje u hadisu: „Kome se neko zakune Allahom u njegovom prisutvu – neka time bude zadovoljan, a ko ne bude time zadovoljan – onda on nije Allahov!“ Stoga, osoba mora biti zadovoljna sa Poslanikovom presudom.

Ako mu je poznato da je u pitanju vjerska presuda – obaveza mu je da time bude zadovoljan. Uzvišeni Allah kaže:

"I tako Mi Gospodara tvoga, oni neće vjerovati dok za sudiju u sporovima međusobnim tebe ne prihvate, a potom u dušama svojim tegobe ne osjete za ono što si odredio i sasvim se ne predaju!" (Prijevod značenja, En-Nisa, 65)

A ako takav mrzi spomenutu presudu jer je u pitanju presuda Allaha ili Njegovog Poslanika, a namjesto toga voli i divi se laičkim presudama, onda je to otpadništvo od vjere, a mi od Allaha zaštitu tražimo. Spomenuta osoba je dala prednost presudi taguta nad

presudom Allaha i Njegovog Poslanika. Dočim, u slučaju kada takav mrzi presudu taguta, ali nije zadovoljna vjerskom presudom pošto je krivac, ili zbog gubitka novca ili neke slične dunjalučke dobiti, a ne zato što mrzi presudu Allaha i Njegovog Poslanika, onda takva osoba nije upala u nevjerstvo.

PITANJE: Šta kažete za osobu koja za govor Uzvišenog Allaha: "...Reci: 'Zar se niste Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovom rugali?'" "Ne ispričavajte se! Jasno je da ste nevjernici..." (Prijevod značenja, Et-Tevba, 65 - 66) kaže kako je objavljen po pitanju munafika, dok govor: "...a tvrdili ste da ste vjernici..." (Prijevod značenja, Et-Tevba, 65 - 66) označava nutarnji-iman, tj., iman u srcu?

ODGOVOR: To je oprečno vanjštini na koju ajet ukazuje. Spomenuto pogrešno tumačenje zahtijeva dokaz, jer se u ajetu spominje: "Ne ispričavajte se! Jasno je da ste nevjernici, a tvrdili ste da ste vjernici..." (Prijevod značenja, Et-Tevba, 65 - 66)

PITANJE: Da li to onda znači da je on objavljen po pitanju ashaba?

ODGOVOR: Da, objavljen je po pitanju jedne skupine među njima tokom pohoda na Tebuk. Munafici su na različitim stepenima. Neki od njih uopće nemaju imana, neki posjeduju iman ali je on slab, dok su neki posjedovali iman koji ih je napustio i nestao. Stoga, oni su u različitim stepenima.

PITANJE: Kakav je propis odlaska sihrbazu?

ODGOVOR: Nije dozvoljeno ići sihrbazu, vračaru ili astrologu, niti ih je dozvoljeno išta pitati. Spominje se više prijetnji u

kur'ansko-hadiskim tekstovima po pitanju onoga koji ih nešto upita. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže:

„Ko ode gataru i upita ga o nečemu, namaz mu neće biti prihvaćen četrdeset dana! A što se tiče onoga koji mu ode i povjeruje u ono što mu bude rekao, takav je zanevjerovao u ono što je objavljeno Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem.“

Kahin (vračar) je onaj koji dobija vizije od džinna o nečemu što je skriveno od budućih događaja. Ovakva se osoba naziva kahinom.

Sihrbaz je osoba koja kontaktira sa šejtanima i spravlja napitke i razna pića, vezuje čvorove, mađija i baja.

Munedžim (astrolog) je osoba koja tvrdi da poznaje gajb gledanjem u zvijezde, te tvrdi kako one imaju utjecaj na događaje na zemlji.

'Arraf (gatar) je osoba koja tvrdi da poznaje događaje obavještavajući osobu o nečemu ukradenom i mjestu gdje se nalazi.

Isto važi za onoga koji piše *ebadžad* (numeričke simbole) kao što su: أبجد هوز حطي كلمن سعفص قرشت ثخذ ضظغ - ovo su *abdžad slova* koje neki ljudi zapisuju, koristeći ih kako bi spoznali gajb. A što se tiče onih koji ih zapisuju čisto da bi preko njih učili, ne koristeći ih kako bi spoznali gajb, ne koristeći ih kako bi spoznali stanja mrtvih isl., takvi ne spadaju u ovaj aspekt.

Isto važi za onoga koji otvara knjigu i priziva džinne ili onoga koji čita iz fildžana ili sa dlana. Svi spomenuti, ako tvrde poznavanje gajba, sve su to nevjernici, premda se njihove metode razlikuju. Ako tvrde da poznaju gajba onda su to nevjernici.

Dakle, onaj koji tvrdi da poznaje gajb posredstvom čini, bakanja, vezivanja čvorova, napitaka i mađija, onda se takav naziva sihribazom. Ako tvrdi da poznaje buduće događaje, onda je to *kahin* (vračar). Ako tvrdi da zna gajb gledanjem u zvijezde, takav je

munedžim (astrolog). Ako tvrdi da poznaje gdje se nalazi ukradena stvar i gdje je izgubljena, takav se naziva '*arraḥ*' (gatar). Također, oni koji bacaju kamenčiće i pišu po zemlji, tvrdeći da poznaju gajb, sve su to nevjernici – sve su to astrolozi.

PITANJE: Želimo da nam pojasnite pitanje traženja pomoći od pravednog džinna?

ODGOVOR: Po pitanju traženja pomoći od džinna, šejhu-l-islam Ibn-Tejmije rhm. spominje da ljudi kontaktiraju džinne na tri načina:

Prvi: Kada ga poziva Allahu i naređuje mu dobro i zabranjuje zlo. Ovo je nužno. Pozivanje Allahu, naređivanje dobra i zabranjivanje zla se traži od ljudi i džinna. Međutim, ovo nastupa samo ako tako Allah odredi da se dogodi itd... Stoga, on će ih pozivati islamu, naređivati dobro i odvrćati od zla – ne idući iznad toga. Ovo se može dogoditi jer se može naći neki pravedni džinn koji prisustvuje nekim sijelima na kojima mogu pričati sa ljudima. Ipak ovo biva samo ako ih ljudi pozovu islamu i naređuju im dobro. Ovo je nužno.

Drugi: Da osoba traži od njih pomoć oko svari koje su dozvoljene, poput traženja pomoći oko popravke automobila, usjeva ili izgradnje kuće. Šejhu-l-islam Ibn-Tejmije, rhm., kaže: „Osnova u ovome je dozvoljenost!“ Ipak, ne dolikuje ljudima da traže pomoć od džinna, makar to bilo oko onoga što je dozvoljeno. Ovo je iz razloga što mi ne možemo da vidimo džinne i ne možemo znati koje su njihove izjave istinite a koje ne. Pored toga, džinni posjeduju manje razuma od ljudi i nisu poštteni, tako da će ga na kraju povesti nečemu što nije pohvalno. Ovo je iz razloga što Uzvišeni Allah kaže:

"O vjernici, ako vam nekakav razvratnik donese kakvu vijest, dobro je provjerite, da u neznanju nekome zlo ne učinite, pa da se zbog onog što ste učinili pokajete." (Prijevod značenja, El-Hudžurat, 6)

Ovo se odnosi na grijешnike od ljudi, a džinni su od njih gori.

Neki od onih koji uče rukje traže pomoć od džinna u tome. Neki od njih kažu: „Pričao sam sa džinnom i tražio to i to od njega i on me je obavijestio o tome i tome. I obavijestio me je gdje ću naći postavljeni sihr!“ itd... Neki od njih (džinna) pritom tvrde kako su oni muslimani. Mi na ovo kažemo: Ko te je o tome obavijestio? Da li ti je poznato stanje toga džinna? Zar mu se može vjerovati? Upravo je takav džinn u tome trenutku grijешnik. Napao je tu određenu osobu, zbog čega je grijешnik. Zato se od njega neće prihvatati niti izjave niti kakve tvrdnje. Nećeš uzimati izjave i tražiti pomoć od njega. Samo ga pozovi Allahu ili mu uči (Kur'an) i traži od njega da izađe iz spomenute osobe muslimana i da mu ne čini zlo.

A što se tiče onoga što neki ljudi govore: „Ja sam od džinna tražio to i to i on me je obavijestio o tome i tome, i tome i tome sihr!“ pa sjedi sa njim satima, dok ga džinn laže – pa kako se može osloniti na njegov govor? Kako će razlučiti da je ovaj istinu rekao? Zatim ga može odvesti na neželjeni ishod – pa čak i po pitanju dozvoljenih stvari, jer će ga postepeno odvoditi na različite stepene sve dok ovaj ne učini širk!¹

PITANJE: Kakav je propis čitanja i vjerovanja u horoskop?

---

¹ Šejh nije spomenuo treći slučaj, a to je onda kada se džinn kontaktira oko stvari koje nisu dozvoljene, što je ipak pojašnjeno u njegovom prethodnom odgovoru.

ODGOVOR: Ako osoba tvrdi da poznaje gajb posredstvom njih – onda je to nevjerstvo i otpadništvo od vjere. To je predviđanje sudbine na osnovu astrologije.

PITANJE: A ako osoba vjeruje u horoskop?

ODGOVOR: Ako im povjeruje u njihovoj tvrdnji da poznaju gajb, onda je takav nevjernik jer je zanevjerovao u govor Uzvišenog Allaha:

"Reci: 'Niko, osim Allaha, ni na nebu ni na Zemlji, ne zna gajb...'" (Prijevod značenja, En-Neml, 65)

PITANJE: Kakav je vaš savjet onome koji želi iskorijeniti sihr sa drugim sihrom, govoreći: „Ja sam na ovo primoran!“

ODGOVOR: Liječenje od sihra je kod učenjaka poznato kao *nusrāh*. Ispravan stav, kojeg zauzimaju učenjaci koji su ispitali ovo pitanje, jeste da je liječenje od ovoga podijeljeno na dvije vrste:

Prva: Uklanjanje sihra drugim sihrom koji je poput njega. Ovo je zabranjeno.

Druga: Liječenje sihra sa odučavanjem propisanim vjerom ili dozvoljenim lijekovima. Ovo je dozvoljeno. Osoba prilikom toga može učiti Ajetu-l-kursijj, *mu'avezetejn* ili ajete koji govore o sihru. Ili će učiti dove koje su vjerom propisane, popu: „O, Allahu, Gospodaru ljudi! Ukloni ovo zlo i izliječi me. Ti si Onaj koji liječi – nema lijeka osim Tvojeg lijeka – lijeka za kojim bolest ne ostaje.“ i: „U ime Allaha, učim ti rukju za sve što ti šteti i svakog zavidnika ili urokljivca, neka te Allah izliječi!“

Ili može koristiti dozvoljene lijekove ili tretmane. Nema u tome smetnje. Ovo je ispravan stav kojeg se drže oni koji su ispitali ovo pitanje. Nadalje, ovo je stav kojeg odabira veliki učenjak Ibnu-l-Kajjim i to je također stav imama i reformatora, Muhammeda b.

'Abdul-Vehhaba, rhm., kojeg je odabrao u svome djelu Kitabu-t-Tevhid, rekavši: „Poglavlje: O onome što se prenosi po pitanju nusre!“

Stoga, nusrah se dijeli na dvije vrste: dozvoljena i zabranjena. Nusrah znači: liječenje i uklanjanje sihra koji je nekome postavljen. Liječenje sa sihrom poput toga sihra je zabranjeno, dok je liječenje propisanim odučavanjem ili dozvoljenim lijekovima nešto što je dozvoljeno.

PITANJE: Da li se spomenuta osoba smatra onim koji im vjeruje kada kaže: „Ovo mi je nužda!“

ODGOVOR: To nije dozvoljeno. On to neće raditi, shodno onome kako kažu učenjaci koji su ispitali ovo pitanje. Neće ići sihribazu. A što se tiče toga da im povjeruje, onda je to nešto skroz drugo. Ako im vjeruje – onda je zanevjerovao. Međutim, nije dozvoljeno da im ide, to je staza koja je zapriječena.

PITANJE: Šta je po pitanju onoga koji pomaže nevjernike protiv muslimana zbog straha za dunjalukom?

ODGOVOR: Takva je osoba postala nevjernikom makar to učinila zbog straha za dunjalukom, shodno Kur'anskom ajetu:

"Zato što više vole život na ovom nego na onom svijetu..." (Prijevod značenja, En-Nahl, 107)

Ovo znači da je takav imao neke dunjalučke dobiti. Spomenuta osoba je zanevjerovala jer je dunjaluk stavila iznad vjere. Allahova vjera ima prednost nad dunjalukom – pa ako se prednost da dunjaluku nad vjerom – takav time čini nevjerstvo.

PITANJE: Da li su stvari koje nište islam ograničene na spomenutih deset?

ODGOVOR: Stvari koje nište i ruše islam osobe je mnogo. Učenjaci različitih mezheba – hanbelijskog, šafi'ijskog, malikijskog i hanefijskog – svi oni spominju poglavlja u svojim knjigama islamske jurisprudencije koje su naslovili sa: „Poglavlje: Propis otpadnika od vjere!“ Ovo se odnosi na osobu koja otpadne od vjere nakon što je bila musliman. Oni spominju brojne vrste. Hanefije su bili najvičniji u spominjanju stvari koje ruše islam osobe. Zapravo, oni kažu: „Ako neko za džamiju ili Mushaf kaže: musadžid (mala džamija) ili musahif (mali Mushaf) – sa namjerom njihovog unizivanja – postao je nevjernik!“

PITANJE: Kada je imam, rhm., spomenuo neke poništivače islama, on je naveo da oko toga postoji konsenzus islamskih učenjaka, ali ne i oko svih njih?

ODGOVOR: Poznato je da postoji konsenzus oko svih spomenutih stvari koje ruše islam. On je spomenuo da postoji konsenzus samo oko nekih od njih kako bi to bilo jasnije, dok su sve spomenute stvari one koje se nužno poznaju u islamu.

PITANJE: Šta se podrazumijeva sa riječima „okretanje“ u govoru pisca: „Deseta stvar: Potpuno okretanje od Allahove vjere, ne učeći je i ne praktikujući...“

ODGOVOR: „Okretanje“ ovdje znači „potpuno okretanje od vjere“ – tako da niti je uči niti praktikuje.

**Zabranjeno štampanje
u svrhu zarade**